

Holland's *Duinen*

Informatie over
het duinonderzoek
in Berkheide, Meijendel
en Solleveld

Broedvogelmonitoring Meijndel 2006

J.P. Oppentocht
Vogelwerkgroep Meijndel
Brasemsloot 5
2724 EL Zoetermeer

Secretariaat Vogelwerkgroep:
A.D. Tates
Warmonderweg 84
2341 KZ Oegstgeest

Inventarisatie

Dit is het 49ste jaarverslag van de vogeltellingen in de duinen tussen Wassenaar en Scheveningen. Door 28 tellers werd meegewerkt aan de inventarisatie 2006. Geteld werd weer volgens de BMP-methode van Sovon (Van Dijk 2004). Vrijwel alle kavels werden geteld door dezelfde tellers als vorig jaar (33). Kavel 91 (Voorlinden) kon weer toegevoegd worden. Helaas lukte het nog niet om de belangrijke kavels 2 en 46 te onderzoeken. De aalscholvers in kavel 46 werden wel weer geteld door de inventariseerders van de kavels 1B en 45.

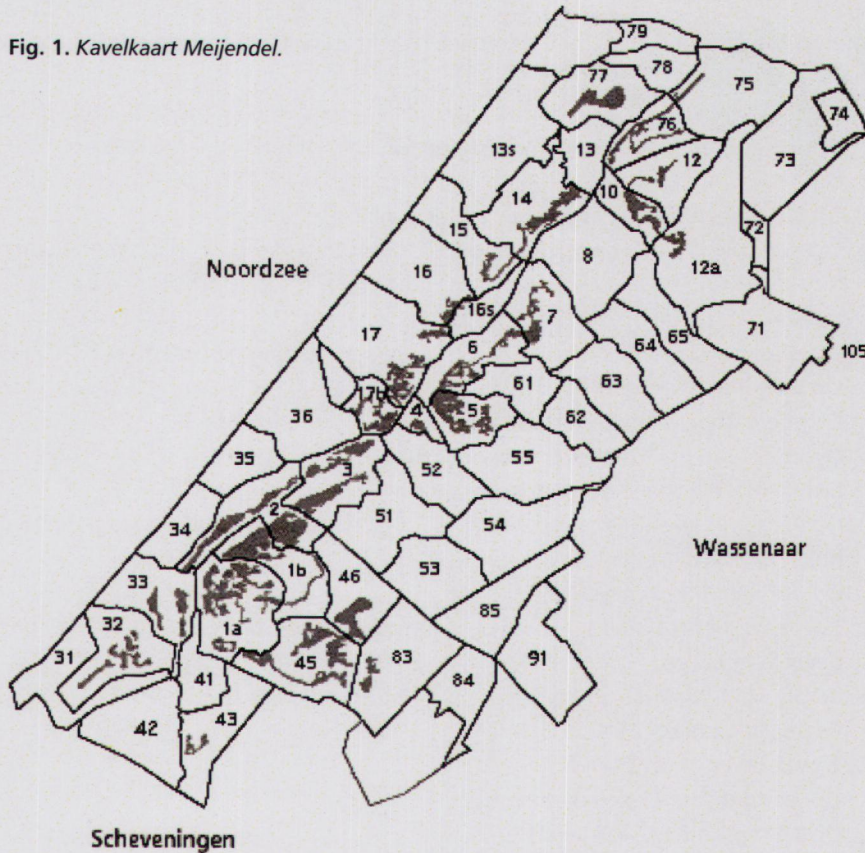
Figuur 1 geeft de ligging van de getelde kavels aan. In tabel 1 staan de waarnemers vermeld met de door hen getelde kavels. In tabel 2 zijn de telresultaten per kavel verzameld en in tabel 3 staan de vergelijkende resultaten van 21 kavels gedurende 10 jaar (1997 t/m 2006). Tabel 4 tenslotte geeft een overzicht over toename of afname per vogelsoort in 33 kavels. Al deze tabellen zijn door Jan Westgeest opgesteld.

Zoals figuur 1 laat zien hebben de geïnventariseerde kavels vele gemeenschappelijke grenzen. Hierdoor bevatten de over alle kavels gesommeerde inventarisatieresultaten dubbeltellingen. Per soort is het aantal dubbeltellingen en daarmee het aantal werkelijke territoria geschat (tabel 5). Dit is gebeurd overeenkomstig een hiervoor ontwikkelde, gestandaardiseerde methode (Hooijmans 2005).

Kavel	Waarnemer	Kavel	Waarnemer
1A	J. Noordhuizen	36	A. Zandstra
1B	L. van Dam	45	C. Fonhof
3	G. Rozeboom	54A	W. Kooij
4/5	J en R. van der Zwan	62	J. Bosland
6	A. Lansink	64	M. Konings
7	J. Engelenburg	65	N. Kösters
8	R. Wanders	71	P. Steennis
10/12/76	W. Calame	72	A. Remeus
12A	R. Cuperus	73	A. Remeus
13S	A. Dijkstra	74	A. Remeus
13	F. Hooijmans	75	J. Westgeest
14	F. Hooijmans	75A	J. Westgeest
15	J. Oppentocht	77	J. Westgeest
16	J. Oppentocht	83	J. van As
16S	H. de Bruin	85	R. Groenendaal
17A	W. Hooijmans	91	A. Jaarsveld
17B	A. Tates	105	P. Boshuizen

Tabel 1.

Fig. 1. Kavelkaart Meijndel.

De resultaten in 2006

Het aantal territoria van 2005 op 2006 verminderde (zie tabel 4c). Getalsmatig werd dat voornamelijk veroorzaakt door achteruitgang van Tjiftjaf, Kleine Karekiet, Grasmus en Fitis. Enkele waarnemers melden slechte weersomstandigheden tijdens de rondgangen. Het aantal soorten daalde van 97 in 2005 naar 88 in 2006. De daling betreft incidentele broeders: Casarca, Wintertaling, Scholekster, Kleine Plevier, Ransuil, Tapuit, Putter en Appelvink.

Bijzonderheden

Dit jaar waren in het broedseizoen twee zeldzame moerasvogels in het duin aanwezig. Voor beide soorten geldt broedcode 4. Het betreft de Roerdomp en het Woudaapje (zie ook de rubriek aanvullende waarnemingen). Beide soorten kwamen in het verleden ook wel eens voor in het broedseizoen. In het winterseizoen is de Roerdomp geregeld aanwezig. Eerder verblijf van de Roerdomp tijdens het broedseizoen is geconstateerd in 1996 in kavel 17A, in 1989 in kavel 6, in 1985 twee gevallen in respectievelijk de kavels 6 en 15, in 1984 één in kavel 6, in 1983 twee in respectievelijk de kavels 6 en 16, in 1982 nogmaals twee in de kavels 6 en 14.

Van het Woudaapje zijn twee territoria in 1981 ontdekt in het A-gebied (kavel 1 t/m 17B). Waarschijnlijk omdat het zo'n zeldzaamheid betrof zijn destijds niet de kavels van vestiging vermeld. Enkele jaren later werd bekend dat een 'broedgeval' in kavel 2 plaatsvond. Het andere bleef onbekend.

De Krooneend lijkt een vaste plaats in Meijndel te veroveren. Er werden drie broedgevallen gemeld, maar later bleek dat er nog twee toegevoegd konden worden (zie aanvullende waarnemingen).

Visdiefjes werden geregeld gemeld. Het gaat dan om jagende exemplaren boven de infiltratieplassen; soms daar ook verblijvend. In de broedtijd is er vrijwel dagelijks frequent verkeer tussen het binnenland en de zee. Op de terugweg worden visjes in de snavel meegenomen.

Voor de Wespandief is dit jaar het tweede achtereenvolgende jaar in Meijndel. Mogelijks zelfs het derde jaar, maar in 2004 werden in juni vliegvlugge jongen gezien zodat het onzeker was of het een territorium in Meijndel betrof.

Aanvullende waarnemingen in Meijndel tijdens het broedseizoen (1 maart tot 1 september)

Roerdomp:	Geregeld gehoord in kavels 1 t/m 3; soms vliegend in de periode 9 april – 25 juni. Op 1 juni werden twee exemplaren tegelijkertijd hoempend gehoord op 2 locaties.
Lepelaar:	Op 25 april 2 over kavel 15 en op 13 mei 6 over kavel 77.
Wintertaling:	Op 1 april een paartje in 12A en op 15 april 2 ♂♂ aldaar.
Krooneend:	In kavel 3 op 13 mei een paartje; op 17 juni waren vier paar in kavel 4/5, waarvan twee paar met resp. twee en één kleine donsjongen. Tabel 2 geeft totaal 3 territoria op in kavels 1A en 17A. Het is reëel het aantal op 5 te stellen.
Brilduiker:	Laatst aanwezig op 23 april in kavel 45; eerste melding na broedtijd 26 juli in kavel 2.
Nonnetje:	Op 2 en 9 april in kavel 45, steeds 1.
Slangenarend:	Geregeld door velen gezien van half juli t/m 9 september.
Rode Wouw:	Overtrekkend op 7 mei over kavel 72.
Zwarte Wouw:	Eveneens op 7 mei 1 exemplaar over kavel 72.
Bruine Kiekendief:	Op 12 april 2 exemplaren over kavel 16. Op 24 mei 1 jagend in kavels 14, 15 en 16. op 13 mei ook 1 exemplaar over kavel 3.
Blauwe Kiekendief:	Op 4 maart 1 ♀ in kavel 75.
Wespendief:	Op 13 augustus zweefden 4 stuks boven de Kijfhoek. Mogelijk zijn dit de vogels van het broed-geval in het duin.
Boomvalk:	Broedvogel. Maar bijzonder is wel 6 exemplaren boven kavel 1A op 11 juni.
Bontbekplevier:	1 overvliegend op 25 april, kavel 15.
Goudplevier:	1 over kavel 16 op 5 april.
Bonte Strandloper:	Op 16 augustus 1 exemplaar in kavel 16.
Kleine Strandloper:	Op 16 september 2 in kavel 17.
Bosruiter:	Op 13 augustus totaal 5 stuks in kavels 14 en 16.
Oeverloper:	In kavel 17B op 4 en 15 mei resp. 2, 3 en 1.
Groenpootruiter:	Op 15 april 2 exemplaren in kavel 16, op 24 april e in kavel 16 en 1 in kavel 3. Op 30 april nog 1 in kavel 1A. In kavel 16 op 16 augustus 3 stuks; op 24 juni in kavel 1A 1 exemplaar.
Rosse Grutto:	Op 2 mei 22 stuks trekkend over de zeereep.
Wulp:	1 exemplaar op 14 mei verblijvend in kavel 1B. Over kavel 77 op 28 mei 1 exemplaar. Op 10 juni een groepje van 5 over kavel 16.
Regenwulp:	Op 15 april 1 over kavel 16, op 16 augustus een groepje van 3 over kavel 16, hoog vliegend.
Houtsnip:	2 in kavel 12A op 25 maart en op 21 maart 1 in kavel 16.
Watersnip:	Steeds 1 exemplaar als volgt: 17 april kavel 45, 5 april in kavel 3, 15 april in kavel 16, 17 april in kavel 17A, 14 april in kavel 75.
Bokje:	Op 21 maart in kavel 16 en op 6 april in kavel 17B, steeds 1 exemplaar.
Witgat:	Op 15 april 2 exemplaren over kavel 16, evenals op 25 april. Op 10 juni 3 exemplaren in kavel 16, op 17 juni 1 in kavel 17B, op 16 augustus 2 in kavel 16.
Zwartkopmeeuw:	Over de zeereep op 11 juni vlogen 5 exemplaren.
Dwergmeeuw:	5 exemplaren in kavel 1A op 11 juni.
IJsvogel:	Op 11 juni 1 exemplaar in kavel 1A.
Oeverwaluw:	Op 2 mei 2 stuks in kavel 15.
Tapuit:	15 april 2 ♂♂ in kavel 16; 23 april e exemplaren in kavel 75; 25 april 5 exemplaren in kavel 15 en op 14 mei 11 exemplaren in kavel 17B.
Paapje:	Op 25 april ♂ en op 16 augustus 2 exemplaren in kavel 16.
Koperwiek:	Van maart tot half april geregeld kleine aantallen in diverse kavels.
Beflijster:	Tussen 14 april en 15 mei werden totaal 17 exemplaren gezien in de kavels 75, 15, 16 en 17B.
Vuurgoudhaantje:	In kavel 1A op 23 april 2 stuks.
Bonte Vliegenvanger:	Op 24 april 1 exemplaar in kavel 71.
Grauwe Klauwier:	In kavel 1A was op 28 mei 1 exemplaar.
Wielewaal:	Op 4 juni 1 in kavel 77.

Diversen

Zoogdieren, amfibieën en vlinders

Reeën, vossen konijnen werden uit vrijwel alle kavels gemeld. Met de konijnenstand lijkt het wat beter te gaan. Op 15 april 2006 werd in kavel 7 een bunzing gezien. Op 9 april 2 bosspitsmuizen in kavel 1A. Eekhoorns werden gemeld uit de kavels 1A, 72, 77 en 85. Op 24 mei werden omstreeks 22.00 uur 4 boomkikkers luid kwakend gehoord. Ze zaten op onderlinge afstand van 1 – 10 meter in kavel 16. Tegelijkertijd was er het geratel van veel rugstreeppadden. Op deze windstille avond werd het geluid van de boomkikkers nog op ruim een kilometer afstand gehoord. Vorig jaar (2006) twee kwakende boomkikkers gehoord in hetzelfde gebied. Deze soort is vanaf 2000 in Meijndel aanwezig. In de Libellenvallei, de eerste vestigingsplaats van de boomkikker, komen ze waarschijnlijk niet meer voor. Evenwel is in kavel 17A weer wel een boomkikker gehoord. Vorig jaar werden larven de boomkikker gezien op een locatie in het middenduin. Nu (2007) zijn ook daar boomkikkers gehoord. Op 23 augustus 2006 werd in kavel 74 een Rouwmantel gezien. Deze soort toonde een bescheiden invasie in Nederland.

De infiltratieplassen: van soortrijk naar soortarm en vice versa?

Het is nu ruim 50 jaar geleden dat de eerste infiltratieplassen tot stand kwamen. Vanaf 1955 vestigden zich veel nieuwe plantensoorten, waterinsecten en vogelsoorten in het duin. Vanaf 1958 worden vogeltellingen verricht in het plassengebied, de kavel 1 t/m 17, later wel aangeduid met A-gebied. Halverwege elke maand werden ook speciale wintertellingen gehouden. Tot eind jaren 70 waren de plassen het domein van grote aantallen water-, riet- en moerasvogels. In 1972 schreef mevrouw N. Croin-Michielsen (RUL) een rapport over de effecten van de infiltratieplassen op watervogels. Dat rapport werd opgesteld voor de I.C.B.P.-conferentie in Roemenië in mei 1972. In dat rapport komen ook telgegevens voor. Het aantal soorten water- en rietvogels steeg van 1958 tot 1971 van 10 naar 18. Het aantal water- en rietvogels (eenden, futen, dodaarzen, koeten, enz.) steeg van 1958 tot 1971 van 249 naar 843. De Kuifeend nam spectaculair in aantal toe van 4 paar in 1958 tot 301 paar in 1966. Let wel: alleen al in het A-gebied. Hoge aantallen handhaafden zich tot eind jaren 70 (tussen 200 en 300). Nog een voorbeeld: de Rietgors steeg van twee paar in 1958 naar 40 tot 60 paar in de periode 1964-1971.

Vanaf eind 1976 wordt het toegevoerde water beter voorgezuiverd; Rijnwater wordt vervangen door Maaswater. Een afname van het aantal watervogels is niet direct te merken, maar in de jaren 80 zien we de aantallen flink afnemen. Deels kan dat ook samenhangen met de komst van vossen. Eendensoorten als Wilde Eend en Krakeend zijn niet veilig meer, het is een bijzonderheid als op de telroutes nog een nest gevonden wordt. In de oudste infiltratieplassen, zoals bijvoorbeeld in de lange plassenserie (1700 m) in pan 13 (kavels 2 en 3) was een flinke sliblaag ontstaan, vooral uit de Rijnwaterperiode. Door introductie van vis dacht men de infiltratiecapaciteit te verbeteren (1975). Later bleek dat dit juist nadelig was voor de waterwinning. In 1988 werd pan 13 drooggelegd en werd al het slib verwijderd. Ook vis werd verwijderd (3800 kg). Het overgrote deel bestond uit karper. Na deze schoonmaak bleek de plas zich snel te herstellen; waterplanten en vogelleven bloeiden op. Het aanbod van insecten en larven was nu veel groter, zodat het aantal pulli bij de watervogels flink steeg. (blz. 34 in *Hollands' Duinen* 36, mei 2000). Het is echter wel zaak om alert te blijven want in 2004 werd een 'staande' snoek gezien bij de monding van een buis! Misschien een proef om eventueel witvis (vooral karper) binnen de perken te houden?

Van september 1997 t/m maart 1998 werd in pan 26 (kavels 13, 13s, 14 en 15) gewerkt aan herstructurering van het landschap. Een flink deel van de plassen verdwijnt (nu vochtige duinvalleien). Het deel dat infiltratieplas blijft wordt schoongemaakt (slibafvoer, vis weggevangen). Het is niet bekend hoeveel vis eruit werd gehaald. In dit gebied kwamen ook grote karpers voor. Al in april waren er meer eenden dan voorheen, in mei/juni was er een grote concentratie van Tafeleenden. Het jaar daarop een concentratie van Kuifeenden. Er waren waterinsecten, larven, kikkervisjes. De doodaars kwam terug als broedvogel, kuifeenden kwamen tot broeden. Al weer in het voorjaar van 2004 werden in kavel 15 honderden kleine visjes gezien, vlak onder de oppervlakte. Ook een paar grotere van 5 á 6 cm. Dat wijst niet op transport van wat viskuit aan poten of veren van watervogels. Wel wijst het op moedwillige introductie van kuitrijpe vis.

Tussen september 2005 en maart 2006 werd pan 20 schoongemaakt (kavels 16, 17A+B). Behalve het slib werd 2300 kg vis, voornamelijk karper afgevoerd. Nadat het water weer op peil was kwamen er meer eenden, dodaarzen en geoorde futen dan in voorgaande jaren. In augustus 5 kuifeenden met jongen, wat jaren lang niet was voorgekomen.

Bij de schoonmaak van pan 4 (kavel 45 en 46) van september 2006 tot in maart 2007 is slechts heel weinig vis gevonden. Deze plassen liggen wat meer achteraf zodat opzettelijke introductie mogelijk is uitgebleven. Hebben de aalscholvers aldaar ervoor gezorgd dat het visbestand laag bleef? Maar waarom dan niet in andere plassen? Het is een zoutwaterkolonie. Ze vangen vis tot 15 á 20 cm. Paling echter tot 40 cm. (Handbuch der Vögel Mitteleuropas).

Waarschijnlijk door toevoer van voorgezuiverd voedselarm water wordt het rietbestand langs oevers hier en daar rijker. In kwellen en op plaatsen waar blijkbaar meer voedsel in de bodem zit handhaaft het zich goed. Waar vee aanwezig is wordt riet in ondiepten en langs oevers herhaaldelijk afgebeten.

De hier opgesomde ontwikkelingen in en rondom de plassen geeft aanleiding tot de vraag of verbeteringen mogelijk zijn die gericht zijn op het langdurig in stand houden van gunstige omstandigheden voor een rijke flora en fauna. Doordat het aangevoerde water zuiverder is, zal slibvorming een minder groot probleem gaan vormen, nu worden plassen na ongeveer 50 jaar schoongemaakt; het is voorstelbaar dat een volgende schoonmaak nog langer op zich laat wachten. Vis in de plassen vormt wel een probleem, omdat dit uitloopt op dominantie van witvis, vooral karper. Op een zeker moment onttrekken deze vissen teveel voedsel (planten, larven, insecten) aan een in grootte beperkt water, met negatieve gevolgen voor andere waterbewoners. De aanwezigheid van vis is op zichzelf geen bezwaar maar hoe houd je zo'n situatie in de hand als vis gaat overheersen? Roofvis introduceren? In een plas van beperkte grootte (eigenlijk zijn het vijvers) is dat riskant. Wat zijn de gevolgen voor jonge watervogels als er heel grote snoeken zijn?

Literatuur

- Hooijmans F, 2005. *Een schatting van de werkelijke broedvogelaantallen in Meijndel in 2004*. Holland's Duinen 47: 51-56.
- Van Dijk AJ, 2004. *Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken)*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Tabel 2 blad 1

Kavelnummer:	1A	1B	3	4/5	6	7	8	10,12,76	12A	13S	13	14	15	16S	16+	17A	17B	36	45
Aantal bezoeken:	9	10	7	8	10	11	10	13	9		9	9	11	9	11	10	11	7	10
Bijzonderheden:																			
Dodaars				3	5	1		6				6	3	1	1	1	1		3
Fuut	2	3	2	2	2	1		5	1			2	1	1			1		4
Geoorde fuut				1								1	1		1	1			
Aalscholver		360																	
Roerdomp	1											0							
Woudaap								1											
Knobbelzwaan		1	1		2	1		2				1							0
Gauwe gans	4	2	1	1	1			1				1			2	2	2		1
Soepgans																			
Canadese gans	2	1	1	1	1	1		1				1			1	1			2
Nijlgans			1			1		1				1		1		1	1		2
Krakeend	2	2		2				12				5			5	1			7
Wilde eend	6	1	2	2	1			5				6	1		2	3	1		4
Soepeend		1																	1
Krooneend	1											0				2			
Tafeleend	1	1	1	2	1			10				4	2	1	6	5			4
Kuifeend	14	0	1	4		2		24	1			6	3		4	9	2		13
Wespendief							1												
Havik	1																		
Sperwer																			
Buizerd	1	1																	1
Torenvalk				1															
Boomvalk			1																
Fazant	1	0	2					3	1		1							1	
Waterral	2		1		1			2				1	1		1				
Waterhoen	5	0	1		1			2				3	1	1	1	2			
Meerkoet	15	13	7	5	5	3		38	3			14	9	3	7	3	3		22
Kievit										1		2	1		1	1	1		
Houtsnip					1														
Stormmeeuw								1				1				4			
Visdief																			
Holenduif																			
Houtduif	4	2	5		3	1	5	4	5	1	1	2		1	3	3	2	1	1
Zomertortel	3	2					1	4				1	1		1		1		
Halsbandparkiet																			
Koekoek	2	2	1		1	1		2	1			1	1			2	1	1	
Bosuil							1		1										
Groene specht	1				1														
Grote bonte specht	3	1		1	1	1	2	1	3		1	1		1					
Kleine bonte specht																			
Boomleeuwerik	1		2			1	2	6	6		1	3	1		2			1	
Boompieper	4	1	1			1	3	4	7		1							1	0
Graspieper								1		6	1	3	3		1	4	2	3	1
Witte kwikstaart												0							
Winterkoning	20	8	15	12	7	7	11	11	8	9	1	5	3	6	3	12	5	5	9
Heggenmus	18	8	20	8	8	5	20	19	8	23	5	9	11	3	11	15	13	6	14
Roodborst	4	3	1	5	4	6	17	3	5			1		1		1			
Nachtegaal	18	9	15	10	2	10	16	17	21	18	3	8	8	7	13	20	12	7	12
Blauwborst	2							3							2	3	3	3	
Gekr. roodstaart						1	4	2	7					1	1				

Tabel 2 blad 2

Kavelnummer:	54A	62	64	65	71	72	73	74	75	77	75A	83	85	91	105	Totaal 2006
Aantal bezoeken:	9	7	9	8	10	11	11	11	13	13	14	10	8	13	10	331
Bijzonderheden:	Kavel 75A is de strook tussen fietspad en autoweg naar Wassenaarse slag.															
Dodaars									1			3				35
Fuut										1					2	30
Geoorde fuut																5
Aalscholver																360
Roerdomp																1
Woudaap																1
Knobbelzwaan										1						9
Grauwe gans														3		21
Soepgans														1		1
Canadese gans														2	1	16
Nijlgans								1	1	1			1	1	1	15
Krakeend								2	1	1				1	2	43
Wilde eend								3	2	2		3		5	10	59
Soepeend															3	5
Krooneend																3
Tafeleend								1	1							40
Kuifeend								1	1	1					0	86
Wespendief																1
Havik					0					1						2
Sperwer	1		0		0											1
Buizerd	1	0	0		1				1			1		1	0	8
Torenvalk		0	0													1
Boomvalk																1
Fazant	2		0	3	2				2	5			3			26
Waterral												3				12
Waterhoen										2		3		1	3	26
Meerkoet								1	2	6		3		2	9	173
Kievit								4							1	12
Houtsnip			0		0		1									2
Stormmeeuw																6
Visdief										1*						1
Holenduif	2													2		4
Houtduif	24	15	3	2	3	2	8		3	2	1	1		9	2	119
Zomertortel	1															15
Halsbandparkiet	3				1									1	0	5
Koekoek		0	0	1	1		2			1		1				22
Bosuil	1			1					1					1		6
Groene specht	1	1	1	1	2		1		1	1	1	1	2	2	1	18
Grote bonte specht	6	3	2	1	3	3	1		2	6	1	2	2	7	1	56
Kleine bonte specht										1						1
Boomleeuwerik		0	1	2	5	1	4		7	1		2	1			50
Boompieper		0	3	2	4	4	9		7	3	2	5	3			65
Graspieper					7		3		3	0						38
Witte kwikstaart														1		1
Winterkoning	11	19	8	5	12	5	8	2	8	18	3	8	3	24	3	294
Heggenmus	3	3	13	6	11	1	25	3	17	16	3	13	2	3	1	344
Roodborst	12	25	8	4	7	8	7		4	5	3	3	5	10	2	154
Nachtegaal	3	3	10	8	15	1	23	2	17	13	5	13	7			346
Blauwborst																16
Gekr. roodstaart	2	5	4	5	2	1	3		6		2	3		2		51

* Broedcode 4

Tabel 2 blad 3

Kavelnummer:	1A	1B	3	4/5	6	7	8	10,12,76	12A	13S	13	14	15	16S	16+	17A	17B	36	45
Aantal bezoeken:	9	10	7	8	10	11	10	13	9		9	9	11	9	11	10	11	7	10
Bijzonderheden:																			
Roodborsttapuit	1	1						2		3	2	1	2		2	2	2	3	
Merel	14	12	11	8	10	5	25	16	9	5	2	3	5	1	6	7	7	5	11
Zanglijster	3	1	1		3	3	3	6	1		1	0					1	1	1
Grote lijster																			
Sprinkhaanzanger	5	3	4	1	1		3	9	3	2	1		1		2	1		3	6
Rietzanger	3	2	1	1				3											
Bosrietzanger	3	2			1			3								1			
Kleine karekiet	34	25	33	4	12	4		18	5			10	7		6	5	9		9
Spotvogel																			
Braamsluiper	6	3	6	3	4	1	7	7	3	5	2	2	4	2	4	4	3	5	3
Grasmus	27	21	24	9	9	16	13	22	12	31	5	12	14	6	17	19	16	13	30
Tuinfluit	11	2	3	1	1		2	4	1	1		3	1		1	3		1	3
Zwartkop	19	9	8	4	6	6	16	10	5	3	1	4		3	2	4		2	3
Tjiftjaf	22	13	16	27	13	11	17	14	3	1	1	5	1	5	2	9	4	3	10
Fitis	52	50	30	11	19	19	44	38	33	30	8	15	17	12	19	41	18	14	53
Goudhaan																			
Gauwe vliegenv.																			
Bonte vliegenv.														1					
Staatmees	8	1	1	2	1		4	4	1				1		1	1		1	
Glanskop	2	2		1	1	1	4	1	1										
Matkop			1																
Kuifmees									1		0								
Zwarte mees																			
Pimpelmees	7	5	2	8	4	1	17	9	1		2	1	1	3		1		3	2
Koolmees	13	3	7	10	5	5	18	10	11	3	1	1	2	4	1	4	1	3	4
Boomklever																			
Boomkruiper	1				1	1	7	3	1										
Wielewaal				1			1	1											
Gaai	4	3	4	1	2	2	5	3	3	4	1	2	1	1	1	2		1	2
Ekster	2	0	2		1		1	2		1	1	2	1	2	2	3	2	2	1
Kauw				1				4			2								
Zwarte kraai	3	1	3		3			5	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	0
Spreeuw	4																		
Vink	10	5		2	6	6	12	8	4		2	3	1	4	1	1			3
Groenling																			
Kneu	2							3	1	5	1	5	2		4	5	3	1	
Goudvink	5	4	2	2	1		6	4	2		1	3	2		1			1	3
Rietgors	5	4	8	2	1			7				3	1		2		2	1	1
Totaal territoria:	404	594	249	159	153	125	288	407	181	153	51	166	118	74	144	211	120	93	246
Aantal soorten:	53	42	41	36	41	31	31	56	36	20	27	44	37	26	39	41	29	29	34

Tabel 2 blad 4

Kavelnummer:	54A	62	64	65	71	72	73	74	75	77	75A	83	85	91	105	Totaal 2006
Aantal bezoeken:	9	7	9	8	10	11	11	11	13	13	14	10	8	13	10	331
Bijzonderheden:	Kavel 75A is de strook tussen fietspad en autoweg naar Wassenaarse slag.															
Roodborsttapuit			3	1	5		3		4	1						38
Merel	22	16	10	6	13		23	2	15	11	5	4	6	28	1	324
Zanglijster	5	2	1	1	4		1		3	2		1	1	3		49
Grote lijster						1										1
Sprinkhaanzanger			4	2	6	2	5		5	2	1	3				75
Rietzanger																10
Bosrietzanger					3				1							14
Kleine karekiet									1	9		6				197
Spotvogel							1			1	1					3
Braamsluiper		0	2		2		5		4	3	2	4		1		97
Grasmus	5	3	16	3	25	1	38	2	25	19	4	24	6	2		489
Tuinfluit			3				1		3	2		1	2			50
Zwartkop	8	4	6	2	4	3	8	1	5	7	1	7	1	10	1	173
Tjiftjaf	8	15	3	7	12	6	14		7	15	2	9	3	7	2	287
Fitis	7	28	37	27	20	4	45		42	28	4	29	6	3	0	803
Goudhaan	3				1				0	1						5
Grauwe vliegenv.	1													1		2
Bonte vliegenv.	1												1			3
Staartmees	5	1	1	1	2	2	1		2	3	1	1	1	3		50
Glanskop	4	0	2	2		3			3	3	2	1		7		40
Matkop													1			2
Kuifmees	3				1	2	1		1	2						11
Zwarte mees	1					2				2						5
Pimpelmees	14	7	6	7	14	2	10	1	10	7	5	5	5	17	2	179
Koolmees	28	21	16	10	24	7	14		15	13	5	8	7	18	2	294
Boomklever	4				1									2		7
Boomkruiper	6	1		2	2				1	2		1		5	1	35
Wielewaal	1															4
Gaai	6	2	5	2	4	1	6		8	6		3	2	2		89
Ekster	7	3	2	0	1		2		1	1	0				0	42
Kauw	32			1	10						3		1	17	8	79
Zwarte kraai	2	1	1	2	2		1	1	4	5	0	2		4	2	59
Spreeuw	17			7	5									1	1	35
Vink	4	6	2	6	3	9	2		3	23	1	3	7	12	1	150
Groenling	1															1
Kneu					3		2	2	4	1	0					44
Goudvink	2		1	0	2		2		1	1						46
Rietgors									1	1		1				40
Totaal territoria:	270	184	174	130	245	71	280	29	257	260	58	181	79	222	63	6439
Aantal soorten:	41	22	29	31	40	23	34	16	46	49	23	36	25	39	25	88

Tabel 3 blad 1 Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijndel 1997-2006 in 21 kavels*

jaar:	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	toe-/afname 2006 t.o.v. 2005
Dodaars	29	33	33	44	35	39	37	39	24	33	37,5%
Fuut	35	34	31	34	22	26	22	19	13	23	76,9%
Geoorde fuut	14	9	8	13	12	9	12	5	4	5	25,0%
Aalscholver	120	200	289	344	354	361	287	309	405	360	-11,1%
Woudaap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	toename
Knobbelzwaan	7	9	8	9	8	7	8	6	3	7	133,3%
Grauwe gans	4	6	2	3	3	6	10	12	14	14	0,0%
Canadese gans	0	0	3	3	6	5	5	5	3	10	233,3%
Nijlgans	9	6	11	5	8	9	7	4	7	9	28,6%
Bergeend	11	8	3	2	3	0	0	0	0	0	
Krakeend	41	28	40	41	48	59	41	43	29	37	27,6%
Wintertaling	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	-100,0%
Wilde eend	73	60	72	56	47	54	53	43	27	36	33,3%
Soepeend	6	5	6	4	4	6	4	4	1	2	100,0%
Zomertaling	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Slobeend	4	4	8	1	6	4	0	1	0	0	
Krooneend	0	1	2	0	1	2	3	0	2	2	0,0%
Tafeleend	62	82	72	66	74	62	55	59	21	38	81,0%
Kuifeend	116	98	166	119	113	101	92	82	52	69	32,7%
Havik	1	4	2	1	2	3	2	1	1	0	-100,0%
Sperwer	2	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0,0%
Buizerd	6	6	6	5	5	6	7	6	3	5	66,7%
Torenvalk	3	7	2	2	1	1	1	1	1	1	0,0%
Boomvalk	4	2	3	3	3	2	3	1	2	1	-50,0%
Fazant	40	39	20	16	17	15	11	15	15	11	-26,7%
Waterral	2	5	4	10	11	10	7	13	5	10	100,0%
Waterhoen	23	21	21	19	17	18	17	16	10	14	40,0%
Meerkoet	167	173	169	168	160	156	131	142	101	135	33,7%
Scholekster	4	1	1	2	4	2	1	1	1	0	-100,0%
Kleine plevier	4	1	1	3	1	0	0	0	2	0	-100,0%
Kievit	12	11	17	25	16	14	15	10	13	11	-15,4%
Houtsnip	0	0	1	1	2	0	0	1	1	2	100,0%
Stormmeeuw	7	10	10	8	9	9	6	6	6	6	0,0%
Visdief	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	
Holenduif	1	2	2	1	2	1	1	0	1	2	100,0%
Houtduif	155	168	152	109	103	83	72	69	63	85	34,9%
Turkse tortel	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	
Zomertortel	22	12	22	11	12	13	12	8	10	11	10,0%
Halsbandparkiet	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	200,0%
Koekoek	27	31	21	15	20	19	16	18	13	15	15,4%
Bosuil	4	3	4	3	1	1	3	3	2	3	50,0%
Ransuil	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-100,0%
Groene specht	13	13	9	11	6	6	9	7	6	6	0,0%
Zwarte specht	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Grote bonte specht	15	25	23	27	35	32	30	29	22	26	18,2%
Boomleeuwerik	2	2	8	15	19	27	42	39	31	35	12,9%
Veldleeuwerik	0	0	2	1	0	1	1	0	0	0	
Boompieper	34	38	38	41	45	36	41	45	33	39	18,2%
Graspieper	23	21	26	33	22	33	42	44	48	28	-41,7%
Witte kwikstaart	1	1	4	4	3	2	2	0	1	0	-100,0%
Winterkoning	74	125	234	294	308	293	211	229	134	169	26,1%
Heggenmus	343	339	314	301	310	298	278	268	220	237	7,7%
Roodborst	82	82	107	123	128	126	97	102	81	82	1,2%
Nachtegaal	231	247	254	248	270	239	232	247	197	230	16,8%
Blauwborst	11	14	14	15	10	10	13	10	9	11	22,2%
Gekr. roodstaart	56	61	49	45	48	41	28	33	27	30	11,1%
Roodborsttapuit	24	43	36	37	30	29	38	33	27	24	-11,1%
Tapuit	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	-100,0%
Merel	126	144	161	193	216	207	220	217	180	194	7,8%

* Betreft totaal van de 21 steeds getelde kavels: 1B, 3, 4/5, 6, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 45, 54A, 62, 72, 73, 74, 75 en 83

Tabel 3 blad 2 Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijndel 1997-2006 in 21 kavels*

jaar:	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	toe-/afname 2006 t.o.v. 2005
Zanglijster	3	4	14	25	32	31	37	33	25	27	8,0%
Grote lijster	0	1	0	1	2	1	1	1	2	1	-50,0%
Sprinkhaanzanger	34	44	39	53	41	37	33	53	46	49	6,5%
Rietzanger	16	13	11	10	7	10	9	10	3	7	133,3%
Bosrietzanger	22	20	15	19	16	19	17	14	7	8	14,3%
Kleine karekiet	289	259	265	264	263	222	200	194	145	150	3,4%
Spotvogel	2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0,0%
Braamsluiper	54	61	61	66	59	62	60	70	58	66	13,8%
Grasmus	484	444	411	460	449	389	336	435	305	339	11,1%
Tuinfluit	51	49	38	38	41	33	34	47	29	29	0,0%
Zwartkop	61	75	100	106	94	98	103	112	95	95	0,0%
Fluiter	1	2	1	0	0	0	1	0	0	0	
Tijftjaf	210	296	234	207	224	252	349	367	197	178	-9,6%
Fitis	702	687	698	644	662	566	583	648	466	537	15,2%
Goudhaan	2	0	3	3	7	4	4	3	4	3	-25,0%
Grauwe vliegenv.	3	1	2	1	1	2	1	0	1	1	0,0%
Bonte vliegenv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	toename
Staartmees	35	33	39	45	45	38	32	34	26	25	-3,8%
Glanskop	25	15	14	19	29	30	22	25	18	17	-5,6%
Matkop	5	1	2	0	0	3	3	0	1	1	0,0%
Kuifmees	3	1	3	1	4	7	6	4	7	8	14,3%
Zwarte mees	2	2	0	0	2	7	4	2	3	3	0,0%
Pimpelmees	103	90	87	104	119	105	91	99	89	85	-4,5%
Koolmees	217	195	194	190	205	178	177	179	146	156	6,8%
Boomklever	1	2	1	3	3	3	3	2	3	4	33,3%
Boomkruiper	11	9	10	13	16	14	18	16	17	14	-17,6%
Wielewaal	2	6	7	3	1	2	1	2	3	3	0,0%
Gaai	45	41	51	52	55	53	49	55	43	55	27,9%
Ekster	63	42	48	37	40	34	27	25	30	31	3,3%
Kauw	26	41	40	35	41	39	35	34	41	39	-4,9%
Zwarte kraai	38	53	52	49	52	47	43	42	35	37	5,7%
Spreeuw	26	19	19	17	23	18	20	19	16	17	6,3%
Ringmus	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	
Vink	27	26	39	33	48	56	60	63	57	63	10,5%
Groenling	3	1	1	2	1	1	1	1	2	1	-50,0%
Kneu	65	62	79	62	52	50	39	37	41	37	-9,8%
Barmsijs	1	0	1	1	1	0	0	4	0	0	
Kruisbek	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	
Goudvink	35	36	42	48	38	33	33	30	23	30	30,4%
Rietgors	66	62	52	45	46	34	48	36	27	33	22,2%
Totaal territoria:	4793	4937	5171	5200	5307	4968	4712	4944	3888	4224	8,6%
Aantal soorten:	91	88	90	89	90	86	87	79	86	81	-5,8%

* Betreft totaal van de 21 steeds getelde kavels: 1B, 3, 4/5, 6, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 45, 54A, 62, 72, 73, 74, 75 en 83

N.B. De Aalscholverterritoria vallen buiten de hieronder vermelde kavels.

Tabel 4a en b: Toegenomen en gelijkgebleven vogelterritoria in 2006 t.o.v. 2005 in 33 kavels, vastgesteld in Meijendel (BMP)

Toegenomen:			
jaar:	2006	2005	percentage verandering
Dodaars	35	33	6%
Fuut	30	23	30%
Geoorde fuut	5	4	25%
Roerdomp	1	0	toename *
Woudaap	1	0	toename *
Knobbelzwaan	9	6	50%
Canadese gans	14	7	100%
Nijlgans	14	11	27%
Krakeend	42	39	8%
Wilde eend	54	51	6%
Krooneend	3	2	50%
Tafeleend	40	27	48%
Kuifeend	86	81	6%
Waterral	12	8	50%
Waterhoen	25	21	19%
Meerkoet	171	164	4%
Houtsnip	2	1	100% *
Visdief	1	0	toename *
Holenduif	2	1	100% *
Houtduif	110	93	18%
Halsbandparkiet	4	2	100%
Bosuil	5	4	25%
Groene specht	16	14	14%
Grote bonte specht	49	47	4%
Boompieper	65	61	7%
Winterkoning	270	254	6%
Roodborst	144	141	2%
Blauwborst	16	13	23%
Rietzanger	10	7	43%
Bosrietzanger	14	12	17%
Spotvogel	3	1	200%
Bonte vliegenv.	3	1	200%
Staartmees	47	43	9%
Glanskop	33	31	6%
Kuifmees	11	10	10%
Koolmees	276	257	7%
Gaai	87	76	14%
Ekster	42	41	2%
Spreeuw	34	30	13%
Vink	138	137	1%
Goudvink	46	42	10%
Rietgors	40	38	5%
Totaal territoria:	2010	1834	10%
Aantal soorten:	42	39	8%

[illegible]

Betreft de kavels: 1A, 1B, 3, 4/5, 6, 7, 8, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 16S, 17A, 17B, 36, 45, 54A, 62, 64, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 75A, 77, 83, 85 en 105

* betekent: aantal territoria in beide jaren ≤ 2

Tabel 4c: Afgenomen vogelterritoria in 2006 t.o.v. 2005 in 33 kavels, vastgesteld in Meijendel (BMP)

Afgenomen:	jaar:	2006	2005	percentage verandering	
Aalscholver		360	405	-11%	
Grauwe gans		18	23	-22%	
Soepgans		0	1	-100%	*
Casarca		0	1	-100%	*
Muskuseend		0	1	-100%	*
Wintertaling		0	1	-100%	*
Soepeend		5	6	-17%	
Havik		2	3	-33%	
Boomvalk		1	2	-50%	*
Fazant		26	34	-24%	
Scholekster		0	2	-100%	*
Kleine plevier		0	2	-100%	*
Kievit		12	15	-20%	
Zomertortel		15	21	-29%	
Koekoek		22	24	-8%	
Ransuil		0	1	-100%	*
Graspieper		38	60	-37%	
Witte kwikstaart		0	1	-100%	*
Heggenmus		341	374	-9%	
Nachtegaal		346	368	-6%	
Gekr. roodstaart		49	57	-14%	
Roodborsttapuit		38	46	-17%	
Tapuit		0	2	-100%	*
Merel		296	321	-8%	
Zanglijster		46	50	-8%	

Afgenomen:	jaar:	2006	2005	percentage verandering	
Grote lijster		1	3	-67%	
Sprinkhaanzanger		75	82	-9%	
Kleine karekiet		197	236	-17%	
Braamsluiper		96	100	-4%	
Grasmus		487	540	-10%	
Tuinfluit		50	69	-28%	
Zwartkop		163	194	-16%	
Fluiter		0	1	-100%	*
Tjiftjaf		280	367	-24%	
Fitis		800	890	-10%	
Pimpelmees		162	170	-5%	
Boomklever		5	6	-17%	
Wielewaal		4	5	-20%	
Kauw		62	72	-14%	
Zwarte kraai		55	58	-5%	
Huismus		0	1	-100%	*
Groenling		1	4	-75%	
Putter		0	1	-100%	*
Kneu		44	49	-10%	
Appelvink		0	1	-100%	*
Geelgors		0	1	-100%	*
Totaal territoria:		4097	4671	-12%	
Aantal soorten:		32	46	-30%	

Betreft de kavels: 1A, 1B, 3, 4/5, 6, 7, 8, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 16S, 17A, 17B, 36, 45, 54A, 62, 64, 65, 71, 72, 73, 74, 75, 75A, 77, 83, 85 en 105

* betekent: aantal territoria in beide jaren ≤ 2

Tabel 5. Schatting van de werkelijke aantallen territoria in het in 2006 geïnventariseerde deel van Meijndel
 (Het werkelijke aantal territoria is gelijk aan het totale aantal BMP-territoria gecorrigeerd voor dubbeltellingen.
 Een dubbeltelling doet zich voor als een territorium op de grens van twee kavels in beide kavels wordt opgevoerd.)

	Totaal aantal BMP- territoria	Schatting werkelijk aantal territoria	Reductie- percen- tage
Dodaars	35	24	-31%
Fuut	30	20	-33%
Geoorde fuut	5	3	-40%
Aalscholver	360	360	0%
Roerdomp	1	1	0%
Woudaap	1	1	0%
Knobbelzwaan	9	7	-22%
Grauwe gans	21	14	-33%
Soepgans	1	1	0%
Canadese gans	16	11	-31%
Nijlgans	15	12	-20%
Krakeend	43	36	-16%
Wilde eend	59	47	-20%
Soepeend	5	4	-20%
Krooneend	3	3	0%
Tafeleend	40	28	-30%
Kuifeend	86	64	-26%
Wespendief	1	1	0%
Havik	2	2	0%
Sperwer	1	1	0%
Buizerd	8	6	-25%
Torenvalk	1	1	0%
Boomvalk	1	1	0%
Fazant	26	22	-15%
Waterral	12	12	0%
Waterhoen	26	25	-4%
Meerkoet	173	135	-22%
Kievit	12	8	-33%
Houtsnip	2	2	0%
Stormmeeuw	6	6	0%
Visdief	1	1	0%
Holenduif	4	4	0%
Houtduif	119	107	-10%
Zomertortel	15	14	-7%
Halsbandparkiet	5	5	0%
Koekoek	22	12	-45%
Bosuil	6	5	-17%
Groene specht	18	12	-33%
Grote bonte specht	56	44	-21%
Kleine bonte specht	1	1	0%
Boomleeuwrik	50	43	-14%
Boompieper	65	57	-12%
Graspieper	38	33	-13%
Witte kwikstaart	1	1	0%

	Totaal aantal BMP- territoria	Schatting werkelijk aantal territoria	Reductie- percen- tage
Winterkoning	294	264	-10%
Heggenmus	344	306	-11%
Roodborst	154	140	-9%
Nachtegaal	346	305	-12%
Blauwborst	16	15	-6%
Gekraagde roodstaart	51	45	-12%
Roodborsttapuit	38	33	-13%
Merel	324	294	-9%
Zanglijster	49	42	-14%
Grote lijster	1	1	0%
Sprinkhaanzanger	75	68	-9%
Rietzanger	10	10	0%
Bosrietzanger	14	14	0%
Kleine karekiet	197	190	-4%
Spotvogel	3	2	-33%
Braamsluiper	97	81	-16%
Grasmus	489	435	-11%
Tuinfluitier	50	46	-8%
Zwartkop	173	157	-9%
Tijftjaf	287	256	-11%
Fitis	803	758	-6%
Goudhaan	5	5	0%
Grauwe vliegenvanger	2	2	0%
Bonte Vliegenvanger	3	3	0%
Staartmees	50	41	-18%
Glanskop	40	35	-13%
Matkop	2	2	0%
Kuifmees	11	9	-18%
Zwarte mees	5	5	0%
Pimpelmees	179	155	-13%
Koolmees	294	251	-15%
Boomklever	7	7	0%
Boomkruiper	35	33	-6%
Wielewaal	4	4	0%
Vlaamse gaai	89	67	-25%
Ekster	42	37	-12%
Kauw	79	75	-5%
Zwarte kraai	59	51	-14%
Spreeuw	35	35	0%
Vink	150	133	-11%
Groenling	1	1	0%
Kneu	44	30	-32%
Goudvink	46	34	-26%
Rietgors	40	37	-8%
Totaal	6439	5712	-11%

